

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

Iesv Christi Nati Sæcvlvm Primvm Ivdæo-Ethnicvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

IESV CHRISTI NATI

SÆCVLVLM PRIMVM IVDÆO- ETHNICVM.

IESV CHRISTI *Signa*
Venturi complura memo-
rant S. Biblia, genti facta
Iudæorum: at Gentibus da-
ta, produnt Historia. Ut, *Vaticinia* de na-
scituro Seruatore cecinere Sibyllæ;
quarum carmina Romani solicite con-
quisierunt, & religiose obseruata custo-
dierunt: eorum curâ soli Summo Sacro-
rum Pontifici demandatâ: libros, ex
plus bis millenis fatidicis græcis latinis
que oblati, Sibyllinos sub Palatini A-
pollinis basi includit Augustus:

2. *Statuas* Capitolinas fulmen stravit.

3. *Literæ* Legum in columnis sunt obliteratæ.

4. Trans Tiberim *fons oleæ* fluxit diem solidum:

5. *Tres soles* visi;

6. *Sol tres* intra *circulos* stetit; quorum vnus spicas ignitas cui brabat:

7. Augustus *visâ* Virgine in aere cû infante, in Capitolio erexit *Aram Præ-*

mogeniti DEI: Vbi post Constantium Deiparæ collocavit *Ædem* dictam *ram cæli*:

8. *Delphicum* obmutuit, pluraque ocula.

II. IESVM CHRISTVM verum Deum ac Hominem, præter ecclesiasticam, terrestriam, & inferam, suapte vox, doctrina, & opera sunt testata: pariterque eam, cui fundauit, Vnicam Ecclesiam. Ecclesia porro eiusdem & Veritatem, & continuatam perseverantiam docuit, docebitque porro Continuatio Pontificum Romanorum: S. Patrum & Scriptorum: Multiplicatio Hæresium, & S. Conciliorum, Sanctorum, Miraculorum. &c.

PON:

PONTIFICVM ROMA-
NORVM A CHRISTO

Caepa, Continuataque
Successio.

IESVS CHRISTVS Homo DEVS
Summus Sacerdos secundum ordinē
Melchisedech in æternum & PONTI-
FEX TER OPTIMVS MAXIMVS;
& per excellentiam solus. Porro cæteri
fuerunt, sunt, eruntque ipsius vnus Vi-
carij & sui met ipsorum, non CHRISTI
Successores.

Atque istorum & Officij autoritate;
& Iurisdictionis potestate fuit PRIMI
Petrus Apostolus, super quem,
non qua personam particularem, sed
Caput ac Pastorem, fundauit Ecclesi-
am Christum. Quo in Cælum digresso,
Petrus Monarcha Primatum ac Papa-
tum ingressus est anno *Christi nati* 34.
Claruit rebus multis & Ecclesiasticè &
Miraculosè gestis, & eximia vitæ sancti-
tate. *Sedit Roma annos 24. Men. 5. dies 11.*
Eius vitæ periodum reddidimus in *Luthero. vol. p. 2. q.*

2. S. LINVS anno 51. Claudio Chri-
stianos proferibente, Petroque Iero-
solymam confuga, absentis agit Vica-
rium Romæ donec anno 68. rediret Pe-
trus cum Paulo Romam ad opituland-
um afflictis ab persecutore Nerone.
At Anno 69. Petro sufficitur in Sede A-
postolica: Interficitur martyrio anno 80.
expletis in Pontificatu *an. 11. M. 2. D. 23.*

3. S. CLETVS succedit: decedit mar-
tyrio anno 93. *Sedit A. 12. M. 7. D. 2.*

4. S. CLEMENS creatur anno 93. De
quo in saeculo secundo.

CONCILIA APOSTO-
LICA SÆCVLI
PRIMI.

CHRISTVS IESVS omnium qua
in cælis ac in terris sunt, Pontifi-
cumque suorum summorum Romæ;
Pontifex Summus, & ter Opt. Maxi-
mus, quandam Christianis Concilijs
quasi formam præbuit *Mat. 16.* admo-
nens congregatos Apostolos primura
vt à fermento cauerent Pharisaorum
ac Saducaeorum: Dein grauissimam om-
nium quaestionum quaestionem propo-
nit definiendam: *Quem dicunt homines
esse filium hominis? Et, Quem vos me esse
dicitis?* Definitque Petrus, vt Papa fu-
turus, infallibiliter; infallibilemque re-
cepit & promissionem: *anno Christi nati*
33. Exinde Domino in cælos hinc egres-
so successerunt ordine.

HIEROSOLYMITANA CONCI-
LIA quatuor.

I. Anno 34. Apostolis in cenaculo
Ioannis Marci congregatis,angebatur
Petrus de Apostolorum numero com-
plendo, sibi non tantum Gregem, sed
& Pastores gregis esse commissos pu-
tans, causam Electionis Matthiæ in lo-
cum Proditoris proponit peractæ in
forma scrutinij, & præmissa oratione
dederunt sortes; & cecidit sors super Matthi-
am.

II. Concilium in causa electionis Diaconorum VII. Cardinalium, *AET.*

6. Quo eodem tempore Petrus Apostolorum Princeps Iacobum Alpinaei, seu Minorem consecrauit Ierolymorum Episcopum, presentibus Ioanne & Iacobo Zebedæi: Vnde mos inoleuit, vt non minus, quam à tribus, consecraretur Episcopus. Idque anno 34.

III. Concilium in causa Symboli Apostolorum componendi, anno 44. antequam dispergerentur in orbem, vt Vnam haberent formam prædicationis; & suam quisque tesseram Apostolus.

IV. Concilium item Anno 51. in causa Legalium abrogandorum, *AET.* 19. Vbi Paulus & Barnabas sententiam Concilij perscripserunt.

Item Petrus de Vocatione Gentium differuit: conscriptaque definitio ad cæteras est, missaque Ecclesiis per Paulum & Barnabam.

Vnde mos obtinuit mittendi Legatos ad Concilium, vel ex eodem ad Papam.

CANONES APOSTOLORVM.

S. Clemens Papa collegit 50. Canones vt Leoni PP. placuit: vt Zephyrino, 60. vt Synodo sexta 82. Atque eas fidei regulas seu Constitutiones esse factas Antiochia testantur S. Patres: queis & post Apocalypsim locum dedere primum. Eorum hæc summa est.

1. Episcopus à duobus aut tribus Episcopis ordinetur.

2. Ab uno Diaconus & cæteri Clerici.

3. Nihil præter Ordinationem Domini, in Sacrificio offeratur.

4. Cum S. Oblatio celebratur offerri licet ad luminaria & thymiamata.

5. Primitia omnium Episcopo, & Presbyteris domum mittantur; non super altare, que eas inter Clericos diuidant.

6. Vxorem propriam non abiciat: sc. quæ soluto matrimony vinculo: Secedant tamen ab eis, vt Synodus VI. Generalis habet. *Can.*

12.

7. Curas seculares non assumant.

8. Pascha ante Vernale æquinoctium non celebretur cum Iudeis.

9. Omnes de Clero in Missis communicent.

10. Fideles non exeant Ecclesia, nisi communicarint.

11. Cum excommunicato loquens, sit excommunicatus.

12. Item cum eo orans.

13. Excommunicatus non suscipiatur in ecclesia sine Commendatitijs.

14. Episcopo liceat de vna ad aliam transferre ecclesia ob maiorem profectum animarum.

15. Presbyteris non liceat propriam relinquere ecclesia.

16. Qui eos susceperit, excommunicetur.

17. Bigamo non liceat Gradum ecclesiasticum suscipere.

18. Viduam ducenti item non liceat.

19. Ducens viduam fratris aut filiam fratris Clericus nequeat.

20. Clericus fideiussionibus inferniis abiciatur.

21. Eunuchus per insidias, aut persecutionem, aut naturam factus, fieri Episcopus possit.

22. Seipsum abscindens, Clericus non fiat.

23. Clericus se eunuchizans abiciatur.
 24. Laicus se castrans triennio excommunicetur.
 25. Episcopus fornicator deponatur.
 26. Itemque Clericus.
 27. Soli Cantores & Lectores nubere possint.
 28. Episcopus aut Presbyter peccantes fideles non verberent.
 29. Gradu clericali depositus si exercent ministerium Ordinis, excommunicetur.
 30. Ordinatus simoniacè deiciatur: ordinans excommunicetur.
 31. Per saeculares intrans in Ecclesiasticam dignitatem deponatur.
 32. Presbyter, seorsum conuentus agens, deponatur.
 33. Ab absente abstineant omnes, nec recipiatur, nisi mortuo excommunicante.
 34. Nec Episcopus sine Commendatitiis in aliena Ecclesia recipiatur.
 35. Plurium Episcoporum sit vnus Metropolitanus, cui omnes pareant.
 36. Episcopo non liceat aliena in prouincia Ordinare.
 37. Proprium non recipiens Episcopum, excommunicetur.
 38. Bis quoquo anno Concilia celebrentur.
 39. Episcopo non liceat ex bonis ecclesia aliud condonare parentibus.
 40. Episcopi bona sint à bonis Ecclesia diuisa.
 41. Temporalium aequae ac spiritalium cura ad Episcopum pertineat.
 42. Ebriosus in Clero excommunicetur.
 43. Item Lector aut Cantor.
 44. Item Vsurarius in Clero.
 45. Item orans cum hereticis.
 46. Item baptismum ab hereticis sumens.
 47. Baptizatum rebaptizans deponatur.
 48. Dimittens uxorem, ducensque aliam, excommunicetur.
 49. In baptismo trina fiatmersio.
 50. Abstiniens carnibus, non ob aliud bonum, excommunicetur.
 51. Presbyter non recipiens poenitentem deponatur.
 52. In Festis abstiniens carnibus ob abominationem, deponatur.
 53. Clericus, in caupona cibum sumens deponatur.
 54. Item Episcopum calumnians Clericus.
 55. Calumniator Clerici excommunicetur.
 56. Exprobrans alteri defectum corporis inculpabilem, excommunicetur.
 57. Episcopus aut Presbyter negligens in erudiendo Clero, segegetur: se non corrigens, deponatur.
 58. In necessitate ijdem Clericos alant.
 59. Prauos libros bono sub titulo extrudens deponatur.
 60. Accusatio delicti contra fidem non recipiatur in Clero.
 61. Negans Christum ex metu, eiciatur.
 62. Comedens de suffocato, iudicetur.
 63. Cum hereticis orans deponatur.
 64. Clericus percussor deponatur: Laicus, excommunicetur.
 65. Item qui in Sabbato aut Dominico ieiunarit.
 66. Violator virginis eam ducat.
 67. Bis ordinati deponantur.
 68. Clericus, non obseruans Quadragesimam, deponatur.
 69. Cum Iudeis ieiunare non liceat.
 70. Ethnicis aut Iudaeis dans luminaria, excommunicetur.

71. *Surripiens oleum aut ceram ex templo excommunicetur.*

72. *Item Vasa sacra in usum profanum sumens.*

73. *Contra Episcopum procedatur eum vocando; vocatus tertio non comparens, damnetur.*

74. *Delatio contra Episcopum non accipitur à Iudæo; nec ab vno solo.*

75. *Episcopus non conferat consanguineis bona Ecclesiæ.*

76. *Monoculus, aut claudus, si dignus sit, fieri Episcopus possit.*

77. *At non fiat mutus, surdus, cæcus, corpore lesus.*

78. *Dæmoniacus nec fiat Clericus, nec orat cum Christianis.*

79. *Neophytus non fiat Episcopus.*

80. *Episcopus se negotijs secularibus non impl. cet.*

81. *Seruus non fiat Clericus, nisi manumissus.*

82. *Episcopus militia vacans deponatur.*

83. *Coniutians Imperatorem aut Magistratum Clericus deponatur, Laicus excommunicetur.*

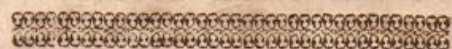
84. *Libri qui sint Canonici.*

In sequentibus Concilijs dictionum Canonum quorundam fieri contigit seu declarationes, seu in accedente mutationes pro variatione temporum, locorum. &c.

IMPERATORVM ACTA IN SÆCVLO I

	Anno Christi nati		
1. OCTAVIANVS AVGVSTVS promulgat edictum capitationis per urbem.	I	psum gladio interfecit.	70
Virginitatis studium propagat de- votis ac praeiis.	IO	6. GALBA. 7. OTTO. 8. VI- TELLIVS imperant unus ex alio, anno unico.	70
2. CLA. TIBERIVS proscribit Magos.	17	9. VESPASIANVS Iudeam ex- scindit.	69
Sibyllinos genuinos seligit à spuris. Iudeos Vrbe submovet.	19	Contra Vitellium cogitur ad Impe- rium.	71
Christum inter Deos referri stu- dium à Senatu impeditur.	19	Falsa ei miracula tribuuntur, & cum Tito victam Iudeam triumphat.	73
Moritur.	34	Omnes è stirpe David querit ad ne- cem.	73
3. CA. CALIGVLA Herodem cum Herodiade perpetuo multat exi- lio.	37	Templo pacis condito moritur.	81
Statuis erectis vult Deus coli. A coniuratis cum Augusta truci- datur.	40	10. TITVS VESPASIANVS parcit Christianis in obsidione Ierosol.	72
4. CL. TIB. DRVSVS Caij Co- lossos demolitur, & Idololatriam Roma edictis abrogat.	41	Veneno tollitur à fratre Domitiano.	83
Necatur veneno à coninge.	43	11. DOMITIANVS libidinosissi- mus libidinem edictis coerces, & ty- rannizat: Vestales lapsas defodi viuas iubet.	84
5. NERO Reuocat in Vrbe Iudeos & Christianos.	45	Deus appellari affectat.	84
Agrippinam matrem interfici cu- rat.	57	Persecutionem II. mouet in Chri- stianos, & S. Ioannem Euang. relegat.	92
Romam incendit, orditurque per se- ditionem in Christianos.	57	Reliquias stirpis David seruat.	94
Senecam praeceptorem occidit.	61	Ob tyrannidem necatur: eius me- morià ex tabulis omnibus erasat.	98
Magia conquirat magistros.	64	12. COCCIVS NERVA exulsi quod Iyaneus eum fore Imperatorem pradixit.	84
Petrum & Paulum martyrizat.	67	Imperator Christianos & Iudeos exules reuocat.	99
Deficientibus ab eo Ducibus sci-	68	Adoptato Traiano moritur.	100
	69		

SCRIPTORES infidelium floruerunt hoc æuo: Luius, Ouidius, Plutarchus, Lucanus, Probus, Iuuenalis, Quintilianus, Philo Iudæus, Iosephus.

SS. PATRVM ET SCRIPTORVM CONCORDIA sub Papis Sæculi II.

S. MATTHÆVS è teloniò vocatus ad Discipulatum, *anno* 31. eligitur ad Apostolatam *an.* 32. Cerintho autem contra S. Petram murmur excitante, quod Gentibus euangelizasset, viso Linteo iussus; & Apostolorum instante dispersione, hi *an.* 41. Matthæo negotium dederunt, vt Euangelium conscriberet. Quod S. Bartholomæus descriptum contulit secum ad Indos: S. Barnabas vero circumtulit idem, ac demum secum in sepulchrum iussit inferri.

S. MARCVS, vnus euntium retro ab Domino, *ioan.* 6. per S. Petrum reductus, ei comes fuit eunti Romam, *anno* 44. Hic postquam Romanam instituit Ecclesiam, sic, vt qui Catholicus, idè & Romanus diceretur; inque renunciata Antiochena sibi S. Euodius surregasset: Marcum misit Alexandriam; iussu prius, quod ab se prædicatum audisset Euangelium, compendio literis mandare: græcaque scriptum confirmavit.

S. LVCAS, *anno* 51. comes adhæret Paulo ferenti nomen IESU coram Gentibus. Id temporis quòd Romæ Iudæi

tumultum in Christianos efferret, Claudio vtrosque ex Vrbe pellente; Petrus cognita per reuelationem contentione Antiochenâ, contra Paulum eam concitante Cerintho; quod necessaria ad salutem esset Circumcisio; Ierosolytâ pergens, Concilium de legalibus celebrat, cum Paulo, Ioanne, Iacobo, Barnaba, Senioribus & presbyteris. Vbi Iudaizantibus damnatis, Paulus centum reprehensibilem Petrum; non quod errasset in vllam fidei regulam committendo; seu Marcionitæ, Valentini, Porphyriusque calumniabantur: nec quod simulate egisset; gentilizare namque licebat Petro; Sed propter conueniens illud, quod Petro, (qui Antiochie libere cum gentibus Christianis commiserat) iam tum Ierosolytis quatuordecim iudaizans, in cibo, gentes Christianas ad iudaizandum mouisse videretur.

Haud longe post Lucas Pauli iussu, ob Genealogistas, in Achaia conscribit Euangelium, *anno* 58. Acta Apostolorum finiuit *an.* 61. vitam duxit cœlestem annis 84. Medicus & pictor egregius, Christi & Sanctissimæ Matris eius, Petri ac Pauli imagines ad viuum expressas reliquit. Ex suspenso ad oliuâ in Achaia oleum medicinale manauit. Eius S. reliquias ex Achaia transtulit Constantinopolim Constantinus Imp. *anno* 358. Claras miraculis.

S. IOANNES Virgo ad Apostolatam vocatur *anno* 31. Baptizat cum Petro discipulos Christi; eligiturque cum cæteris *anno* 32. Cum Petro mittitur ad confirmandos Samaritanos *an.* 35. Cum B. Virgine, in Apostolorum distributione,

tendit

tendit in Asiam minorem anno 44. In oleo bulliente illæsus Romæ, ab Domitiano in Pathmum relegatus prædicavit anno 92. & Apocalypsim scripsit ibidem anno 94. Demum ab Nerua exilio absolutus redit Ephesum anno 99. Scribitque contra hæreticos Euangelium & Epistolas, in clutus miraculis.

S. PAVLVS, vita, miraculis, scriptisque Epistolis vir omnino diuinus ecclesias fundauit, & orbem illustrauit.

S. Petrus, Iacobus, Iudas Ecclesiam quoque Epistolis informarunt.

S. DIONYSIVS anno 52. à S. Paulo conuersus, à Clemente Papa, cum Rustico & Eleutherio in Galliam missus scripsit de cœlesti Hierarchia, deque diuinis nominibus &c.

S. IGNATIVS, S. Ioannis discipulus epistolas reliquit, præcis dictas Promptuarium Diuinarum Traditionum.

Idem Antiochiæ primus choris æternis canere docuit, cum Angelos eodem ritu SS. Trinitatem laudantes audisset, anno 93.

S. LINVS Papa scripsit epistolas de martyrio SS. Petri ac Pauli anno 70.

S. Clemens Papa cõscripsit Cõstitutiones Apostolicas, & epistolas, Canones Apostolorum, Liturgiam, Libros recognitionum.

S. POLYCARPVS Episcopus & Martyr scripsit ad Philippenses.

S. MARTIALIS S. Petri discipulus epistolam dedit ad Burdegalenses.

PRESBYTERI Achaïæ perscripserunt Acta S. Andree quo um præcipuus Papias Episcopus Hierosol.

DOGMATA SÆCVLI

I. Nouatoribus contraria. Exempli gratia.

I. *De Sacrificio Missæ* scripsit Liturgiam S. Iacobus Ierololymitanus, qua Orientales vtuntur: Item composuit aliam S. Clemens l. 8. Const. c. 16. 17, quam Concil. Constantinop. c. 31. recepit, & S. Marcialis eam commendat, S. Andree vox est apud Presbyteros Achaïæ: *Ego Sacrificio Deo vero, non carnes vitulorum, seu Agni immaculati in altari.*

II. *Veritatem Corporis & Sanguinis Christi in Eucharistia* confitetur S. Ignatius ep. ad Smyrn. S. Dionys. in Eccl. Hierar. c. 3. S. Marcialis.

III. *Orationem pro defunctis* habet S. Iacobus in Liturgia, S. Clemens l. 8. Const. c. 41. S. Dionys. in Eccl. Hierarchia passim.

Vndè dogma de Purgatorio confirmatur.

IV. *Inuocationem Sanctorum præsertim Angelicam Salutationem*, S. Iacobus intulit in Liturgiam.

V. *Virginum institutum* commendat S. Ignatius ad Antiochenos, Tarfenses, & Heronem.

VI. *Monasticen* laudat S. Dionysius in Eccl. Hierarchia.

VII. *Ceremonias* præscribit S. Clemens lib. Const. S. Dionys. in Eccl. Hierar. ab Apostolis introductas.

VIII. *Crucis signum* commendat S.

b 2 Dio-

Dionysius cap. de defunctis: *Martialis* ad Burdegal. c. 8. ait: *Crucem Domini semper in mente, in oro, in signo tenete. Crux enim est armatura vestra.*

IX. *Ietunia ecclesiastica, Quadragesimam* statuunt *Canones Apostolorum* can. 68. 69. ab S. Clemente collecti. Item S. *Ignatius* ep. ad Philippen.

X. *Ecclesiasticos Ordines* annumerat S. *Ignatius* ep. 10. & 11. S. *Dionys.* in Eccl. Hierar. eis munia assignat.

XI. *Imaginum cultum* ostendunt *Vmbra Petri*, sanatrix agrorum. *Imago* non manufacta, Abagaro Edessenorum Regi à Christo missa: Philippico parat victoriam. *Statua Christi* ex solido metallo, quam Paneade Syrophœnissa Domino statuit. Quas Christi & Deiparæ pinxit imagines S. *Lucas*.

XII. *Primum S. Petri* confitentur S. *Ignatius*, S. *Clemens* in epistolis ad Romanos: S. *Cletus* de passione Petri & Pauli. Plura infra in *Varijs*. Pauca nunc suffecerint: sic enim ire per plura licebit.

HÆRESIARCHÆ IN Sæculo I. diffusi Pa- pis.

I. SIMON MAGVS Samaritanus, è vico oriundus, à S. Philippo in Samaria baptizatus, apostatauit in *Primogenitum Satanae*, ait S. *Ignat.* epist. ad Trall. omnium hæreticorum Pater, simiusq; diaboli, videns baptizari in nomine Patris & Filij & Spir. S. finxit anno 35. teste *Iren.* l. 1. c. 20. quod quasi Pater in Sama-

ria descendisset, quasi Filius Dei inter Iudæos apparuerit: quasi Sp. Sanctus in Gentibus videatur.

2. Vt Paulus Christum: ita se ipse dicebat esse *Virtutem Dei*.

3. Vt Christus venit redimere & salutare: ita iactabat, se propter Selenam ouem perditam venisse, vt assumeret eam, vinculis liberaret, saluaret homines per agnitionem sui.

4. Vt Christus venit ad opera diaboli soluenda: ita se venisse aduersus Angelos prauos, qui Selenam matrem omnium cælo expulissent.

5. Loco Corporis & Sanguinis Dominici in Sacrificio ipse sanguine mestruo & semine sacrificabat.

6. Vt Simon Petrus sororem; sic ipse Selenam quæstuariam circumducebat.

7. Pro exorcismis utebatur incantationibus.

8. Docebat amatoria, fugam martyrij, idola adorari, solâ gratiâ saluari homines, non ex operibus; sibi credentem esse liberos, agerent quæ vellent.

9. Discipulos fecerat Menandrum, Saturnium, Basilidem, Carpocratem, Cherinthum, Ebionem, Nicolaum, Cerdonem, Marcionem, philosophorum nomine Christianos, plurimorum seductores. Statuam Simonis in figura Iouis, & Helena (specie Mineræ, adorati docebant; & ipsi ex alijs adiuuenti noui Hæresiarchæ facti.

II. S. Petrus, Act. 8. eius Simoniam cum ipso anathematizauit.

Anno 44. Deum se ac Christum prædicans Romæ sui Selenæque statuas crexit adorandas, subscriptas ita: *Simoni Deo*

Deo Sancto. At eodem anno S. Petrus contra eum aduenit in Urbem.

At anno 68. quia Nero tenebatur Magiae studio, impense Simoni deuotus erat, praesertim quod Icarium volatum polliceretur. Interea, dum ad hoc spectaculum in aula nutrire, faciebat ambulare statuas, ex lapidibus pannes in flammis illasum volutabat; in serpentem, in aurum, aliasque in bestias vertebat; per fores clauas intrabat, ferrea vincula soluebat, spectra varia dabat, vasa & supellectilem domus seipsum ad ministerium mouere faciebat, quos volebat conuiuas, boue sacrificato rescentes, morbis varijs afficiebat, si eum praestigiatorem dixissent. Volatui aliquando se iam oculis hominum absterat; cum ecce orante S. Petro, ad dicente, Si homo Dei sum, verusque IESUS CHRISTI Apostolus, doctor pietatis, impetro Satanis vt eum dimittant quod lapsu comminatur. Ruit; coxendicem, talosque pedum fregit; & periit.

II. CHERINTHVS anno 35. Sim. Magi factus discipulus, S. Petro suam cum Gentibus conuersationem exprobrabat, anno 41. At anno 60. profitebatur Christum non Deum, sed merum fuisse hominem, Angelis inferiorem: ita Tertul. de praescient. c. 48. Ideo S. Paulus scripsit ad Colossenses, c. 2. quod sit *Caput omnis principatus. &c.*

III. BASILIDES quoque diuidebat Christum a IESU, sic, quasi B. V. Maria fuisset mater IESU, non CHRISTI: Sic Iesum crucifixum, non Christum; quod Christus se aut subtraxisset, aut se in Simonis Cyrenaei speciem mutasset, impassibilis ipse.

Ideo peruulgata late hac haeresi Paulus datis ad Ephesios, Colossenses, Laodicenos, & Corinthios epistolis contestatus est se *praedicare Christum, & hunc crucifixum*. Hinc in omnibus ecclesiis Crucifixus proponi coeptus pro titulo: Hinc crucis signum in frontibus vsitari. Vnde Cyrillus Catechesi 13. *Non pudeat vos Crucifixum confiteri; sed in fronte confidenter signaculum crucis digitis imprimatur, & in omnibus alijs crux fiat, in paribus comedendis, in pocis bibendis, in egressu & ingressu, ante somnum recumbendo & surgendo, eundo & quiescendo.*

S. Hippoclytus Martyr l. de consum. sac. Antichristi notam esse dixit, quod prohibebit, ne quis crucem in fronte pingat. Vide *Bzouium* anno 60. §. 3.

IV. EBION, euersa Ierololyma, extinctisque Sectis, ex eis obsecanum monstrum confarcinavit. anno 74. S. Paulum calumniabatur, fuisse Graecum natum, caestro in filiam Sacerdotis factum profelytum: at hac potiri nequisse, ideo ad impugnandam legem verum.

Petrum traducebat vt Hemerobaptistam, ab animatis abstinentem, Virginitatem damnantem, cogentem omnes nubere.

Dogmatizabat: duos ad rerum dominium ordinatos: *Christum* ad futurum saeculum, velut vnum ex Angelis, sed his maiorem esse creatum, & ex viro pro creatam, eundemque se Adamo induisse, & postea exuisse.

Diabolum vero alterum accepisse mundum hunc in sortem. Eum damnauit S. Ioannes, in i. c. 4. S. Ignatius ad Philadelphios, vt verum Simonis Magi discipulum.

V. MENANDER Samarita, Magi discipulus item, anno 74. quicquid Magister suus se esse dixerat, id & de se affirmabat, negans saluari quemquam, nisi in suo nomine baptizatum; suos nunquam morituros spondebat.

VI. NICOLAITÆ, ortum traxerunt ab Nicolao, Simonis Magi discipulo facto, anno 35, non ab Nicolao è LXXII. vno Diacono pio, teste *Baron. to. 1. anno 68.* Docebant communes uxores esse; voluptatem vero finem hominis ultimum; idolothya vorabant. Ex his cunctis nomen Nicolaitarum mutarunt in *Gnosticos* velut sapientiæ studiosos. De his infra anno 120. & 142. Supradicti ex philosophis Hæresiarchæ facti sunt. Ut iure Tertulianus dixerit *Philosophos hæreticorum Patres.*

V A R I A

Orthodoxæ Fidei Testimonia Historica in Sæculo I.

ANNO I. CHRISTI NATI fecit indicium *Stella* sub cælo; non firmamento infixæ, nec Angelus fuit; sed nova factura Dei ac Virtus, quæ oculos rapiens raperet & mentem ad inquirendum natum regem orbis.

Magistres de eadem ab Balaamo, per Arabum Traditionem edocti; ipsi Arabes, non Persæ, non Chaldæi; genus ad Abrahamum referebant, ex Cethura, vel Agar propagatum; stellarumque mire obseruans, ob vaticinium Bala-

mi præsertim Sapientiores gentis Saba; quales Magi: quos Origeni placuit dicere dæmonum excantores; qui, quædam statua & oracula obmutuere, alium inquisissent. Sed dicit hoc, non docet; probat nemo.

Munera obrulerunt, qualia regibus victis abstulerat Abraham: Et attulit Salomon Regna Saba sapientissima *Die XIII.* post Christum natum aduenerunt; non biennio post.

Idcirco Ecclesia ab Origine diem XIII. Epiphaniæ Sacrum semper celebrat triregium.

Herodi ac Ierosolymæ toti ab eis accidit *turbatio*: quæ a xit Simonis ac Anne vaticinatio; quo maturatū magis accensum cecidit Infanticidium; verò proprio filio pepercerit Herodes; diceretque Augustus, Satius est, quam filium, esse porcum Herodis.

In Aegyptum fuga Iosephi ac Mariæ, Angeli admonito, cædi eripuit Iesus. Cui in Aegyptum illato Persis arbor obuia se inflexisse traditur, per stare que incuruam, eiusque folia vim accepisse quæque morbos per sanandi: Item idola corruisse, fugisse dæmonia totâ Aegypto, quæ demum idcirco euasit tanto religiosior ab S. Eremitis culta, quo superstitiosior extiterat.

Locus deserti, qui latebram Christi dedit, nobilitatus est *horto balsami* optimi quem irrigat *Foniculus* felicitatis vndæ, ex quo Deipara IESVM abluere solet; *Lapis* quoque lotioni Mariæ seruens in sancta veneratione est Saracenis. Quo latiora horti felicitatis spatia rigarentur, in balsamiferi vndulas fonticula-

hilio è fonte riuum corruarunt, qui illi permixtus funderet latius benedictionem. Idem hodieque lampadem astante perpetem in loco, quem Deipara incoluit.

S. Ioannem Præcursorem abscondit ab occisione Zacharias primum; deinde mater cum eo fugitans in spelæo interioris deserti latitauit, dum post diem XL. Ipinicum Deo redderet; pueri vero curam ageret Angelus, donec sui potes eremiticam continuaret.

Zacharias autem iussu tyranni, ob subductum filiolum, occisus est iuxta templum, effususque sanguis in vestibulo templi, perennes sui maculas silicibus assignat.

Iudas Galilæus, indignum ratas ab libero populo tributum dependi & Cæsarem appellari *Dominum* ab colentibus DEVM *Dominum*, occasione descripti orbis, Galilæos sollicitauit ad defensionem.

Vnde sectæ *Galilæorum*, negantium pro Cæsare fas sacrificare. Sed idcirco eorum sanguine miscuit sacrificia Herodes.

ANNO II. Iudæis fidem Cæsari iurantibus, iurare Pharisei renuerunt; & cum eis hominum sex milia quos male multauit Herodes: terri cæteri dicti tabant, cedendum esse Decreto Dei.

ANNO VIII. Herode foeda ac dira morte sublato;

ANNO IX. *conspurgens Ioseph, accepit Puerum & matrem eius, & venit in Nazareth Galilæe*, incolens domum Christi natiuitatem aliam, ab illa, in qua fuit Annunciatum; Hanc Angeli in Dalmatiam, inde Lauretum, transportarunt.

Isthinc Christiani dicti fuerunt Galilæi, & Nazaræni: nec diu.

ANNO XII. IESVS sedit inter sedentes ac docentes, & interrogantes; ad idæam ac formam seu Concilij, seu Magisterij in Ecclesia Doctoralis. Inuentus porro *erat subditus illis*, adeo in fabrili etiam obsequio. Cætera de Christi infantia aut anilia sunt fabulamenta, aut figmenta Iuliani & hæreticorum; certe apocrypha omnia. Certa solum & vera ista:

1. IESVS Diuinitas, & Humanitas incarnati: *Ioan. 1. & Genealogia Mat. 1.*

2. Ioannis ortus: *Luc. 2.*

3. Annunciatio, *Luc. 1.*

4. Iosephi hæsitatio, *Mat. 1.*

5. Ioannis natiuitas, &

6. Christi.

7. Magorum aduentus:

8. Purificatio;

9. Fuga,

10. Infanticidium,

11. Reditus,

12. Inuentio in templo:

13. Ioannis prædicatio, & testimonia de Christo.

Post hæc secuta est Prædicatio Christi. Interim Romæ agant 8000. Iudæorum, ne Regem habeant, obtinentque Tetrarchas facta regni diuisione quadripartita.

ANNO XVI. Exempto fatis Augusto succedit Tiberius, qui statuam sibi, templumue poni vetat, *Dominumue* dicit; *Cuncta*, inquiens, *mortalium incerta* quantoque plus est quis adeptus, hoc magis expositus ludibrio est.

ANNO XVII. Sacerdotium Iudæorum conferunt Præsides Romani, qui

qui inde ab Herode sibi vendicauerunt & Regnum, & Stulam Sacerdotij Summi. Hanc afferuarant in turris cella obfignata; vsusque ipsius erat interno solum anni ieiunio.

Rationale, & Sardonyx ab annis retro ducentis, cui brare solitum splendorem in Sacris, vel ante bellum, consulentibus Deum, deseruerunt. Græci id dicebant *ἀόγιον*, oraculum.

Nimirum annis circiter LX. post Simonem Machabæum Iudæos fecit tributarios Romanis victor Cn. Pompeius; qui Hircano, contra fratrem Aristobulum contendenti, Pontificium confirmavit: cui successerunt Herodes Ascalonita, Archelaus, Herodes Antipas, Herodes Agrippa, Agrippa iunior: cum qua *regnum Iudæorum defecit*, sub annum Orbis conditi 4055. anno post Christum natum LXXII. cum *regnum Aegypti* 40. annis ante defecisset cum Cleopatra.

ANNO XIX. Tiberius ipse fatidicos *Sibyllarum libros* inspexit, correxit; eo quod eorum nomine falsa quædam de Urbis interitu spargerentur.

ANNO XXIX. XXX. Prædicat Baptista Ioannes.

ANNO XXXI. dicto, Isa. 61. *Placabilis & Acceptabilis annus*, primus Prædicationis Christi.

Speluncam in Sina iam deseruerat Baptista, cum facta est vox super Ioannem, ut prædicaret *Pœnitentiam*. Eam plus 200. annis post Ioannes anachoreta ingressus, toto triduo febriebat; abiturum apprensus Baptista manere iussit, idque vice altera; promittit ei sanitatem, si persistere velit isthic, ubi annos ipse XXX.

degisset. Assentiens sanatur. Demum ibidem est templum cum monasterio constructum. Itaque *Ioannes Monachorum princeps* recte dicitur ab Hieronymo.

2. Ille baptizans IESVM cœtera Sanctissimam meruit Trinitatem, quantum fas homini. Locus Baptismi in Iordane vim habet sanandi lepram: ecclesiaque ibidem constructa condecoratus est.

3. In deserto ieiunat Dominus.

4. Missio fit ad Ioannem percuratorum. *Tu quis es?*

5. Vocatur Andreas, Simon, Philippus, Ioannes & Iacobus.

6. Aqua in vinum vertitur; nuptiarum sponsus erat Simon Cananæus Zelotes, non Ioannes, prout ex male intellecto Augustino putatur. Locum miraculi S. Helena nobili basilica illustravit: Tempus annum pluribus Deus cõsignat miraculis fontium, eo die vino manantium: Vt in insula Andros, ubi ierisco incolæ templum posuere Bacchi: Nili pars ea hora fit vinum.

7. E templo eijciuntur negotiatores tempore Paschali.

8. Docetur Nicodemus noctu: Spiritus à Christo, quam Ioanne baptizatur, Ioan. 3.

9. Ioannes in vinculis prædicat Christum.

10. Colloquitur Samaritanæ IESVS, conuertitque Sichimitas.

11. Reguli filius sanatur: Io. 4.

12. Capharnaum eligit in suam, ac primum prædicat in Galilæa.

13. E naui prædicans, vocat Apostolos captura piscium attonitos.

14. Dæmoniacum curat Capharnaum.

15. Socrumque Petri sanat, pluresque alios.

16. In desertum secedens inuenitur, retinetur.

17. Galilæam pertransit sanando omnes.

18. Tres eum sequi volentes, sed non ut oportuit, reprehendit.

19. Mare, ventosque sedat.

20. Legionem dæmonum mittit in porcōs, & mare.

21. Demissus per tectum paralyticus sanatur.

22. Mattheum vocat; curque sui non ieiunent, docet.

23. Iairi filiam suscitatur, curatque Hæmorrhoidis; à qua *statua* Christo ærea ponitur; cuius herba, ad pedes excreta, morbos curat.

24. Cæcum illuminat, mutumque pellit dæmonium.

Abagarus regulus dat Christo, Christus ipsi *epistolam*: itemque & *Imaginem* sui, ut Conc. Nicænum credidit, ex prægressis miraculis quibus eam Deus condecorauit: ut quæ impressa pallio dederit victoriam Philippico sub Mauritio Imp. contra Persas. Græci celebrant de ea festiuitatem 17. Kal. Sept.

ANNO XXXII. I. IESVS ad pro-baticam sanat languidum.

2. Calumniantibus respondet.

3. Vellentes Sabbato spicas excusat.

4. Manum aridam sanat.

5. Eligat XII.

6. Docet Beatitudines.

7. Docet perfectionem Christianam præ legali: &c.

8. Leprosus mundatur.

9. Centurionis puer sanatur.

10. Viduæ filius suscitatur.

11. Ioannes in carcere legat ad Christum.

12. Peccatrix conuertitur.

13. Mutum & cæcum dæmonium pellitur: Beatus venter, &c.

14. Parabola seminantis, zizaniorum, Seminis, Sinapis, thesauri. &c.

15. Male in patria habetur.

16. Mulieres circumducit prædicans.

17. Mittit prædicatum Apostolos cum potestate in dæmones.

18. Fama IESVS ad Herodem fertur.

19. Plectitur Baptista.

20. Miraculum in 5. panibus.

21. Fugit regnum, mari cum Petro inambulatur.

22. De Eucharistia effectu prænunciat.

ANNO XXXIII. I. De lotionem manuum, & traditionibus hominum.

2. Filia Cananæ sanatur.

3. Item surdus & mutus.

4. In 7. panibus miraculum.

5. Signum è cælo petitur.

6. Fermentum doctrinæ cauendum.

7. Cæcus in Betsaida curatur.

8. Clauis Petro promittuntur.

9. Petrus ut Satana reprehenditur.

10. Quid sit Christum sequi.

11. Transfiguratur.

12. Dæmonium eicere nequierunt Apostoli.

13. Iterum mors & resurrectio Christi prædicatur.

14. Didrachma soluitur.
 15. De primatu disputant discipuli.
 16. Signa faciens, nec sequens Christum, non reprehenditur.
 17. Paruulos non scandalizandos.
 18. Peccans frater corripiendus.
 19. Rationem ponit cum teruis.
 20. Clam ascendit ad festum tabernaculorum.
 21. Arcerur hospitio à Samaritis.
 22. X. leprosi curantur.
 23. In Scænopegia in templo IESVS docet.
 24. Laudatur à missis comprehensum eum.
 25. Adulteram dimittit.
 26. Subducit se lapidantibus.
 27. Cæcum natum illuminat.
 28. Qui Pastor & oues?
 29. Selegit misitque LXXII.
 30. Exprobrat ciuitatibus.
 31. Reuersis LXXII, gratias agit Deo.
 32. Lapsus in latrones suscipitur.
 33. Martha Iesum hospitatur.
 34. Vim, modumque orandi docet.
 35. Parabola de lucerna.
 36. In prandio arguit cupidos primarum.
 37. Varia docet, erigitque incuruam, hydropicum curat Sabbato.
 38. De cœna magna.
 39. De sequela Christi cum cruce. &c.
 40. Se è manibus eripit disputantium in templi encœnijs.
 41. Secedit trans Iordanem.
 42. De oue & drachma.
 43. De prodigo.
 44. De iniquo dispensatore.
 45. De insolubili Matrimonio.
 46. De Epulone.
 47. De scandalo, ignoscendum.
 48. De aduentu ad iudicium.
 49. De iniquo Iudice.
 50. De Phariseo & Publicano.
 51. Paruulis imponit manus.
 52. Diuitem adol. inuitat ad renuntiationem.
 53. De præmio sequacium Christi.
 54. De conductis in vineam.
Fons Siloe, precibus Isaia productus, in obsidione sub Ezechia, Iudæis solis featuriebat, Gentilibus atefcebat. Hinc ad eundem Iudæi appoluerunt Isaie sepulcrum.
Idem, quia Sabbato tantum manebat aquis, dictus est *Sabbaticus*.
- ANNO XLXIV. 1. Lazarus resuscitatur.
2. Initur Conciliū de Iesu perdendo.
 3. Passionem prædicit.
 4. Zebedæis abnuir petitionem Primatus.
 5. Cæcus ad Ierico illuminatur.
 6. De Zachæo.
 7. De Xmnis.
 8. Duo cæci extra Ierico sanatis.
 9. Cœnans perungitur.
 10. Asino cum palmis inuehitur in urbem, ritu nouo, nusquam solito, solusque Dei proprio. Ea ipsa *PAULI* A sala perstitit, cæteris à Tito arboribus excisis vniuersis. Titus *in monte Olivæ* castra posuit, vbi Christus super ciuitatem fleuit.
 11. Eijcit templo negotiantes, ficulnea maledicit.
 12. Quæritur à Gentibus.
 13. De Baptista baptismo quæritur.
14. Duo

14. Duo filij dissimiliter obediunt patri.
15. De vinitoribus homicidis.
16. De nuptijs filij Regis.
17. De tributo Cæsari:
18. De resurrectione quæritur:
19. De primo mandato, & Patre Christi.
20. Scribæ audiendi, & cauendi.
21. Vitia Scrib. & Phariseorum de- pingit.
22. Pauperula munus.
23. Euerfionem templi prædicit.
24. Secutura mala.
25. De yrbe euerfione.
26. De signis aduentus vltimi.
27. Paratos esse iubet.
28. De X. Virginibus, Talentis, & Iudicio extremo.
29. Concilium de perdendo IESV.
30. Agnus paschalis præparatur.
- Paschæ & Azymæ solennitates erant diuerfæ; eodem tamen die agitabantur, sed vespero connumerato.
- In Paschate singuli è vulgo erant Sacerdotes, v. d. imantes à prima ad vndecimam horam, epulantes communiter. Festi initium, finisque tuba dabatur. Pascha etiam dies singuli 7. sequentes Azymorum dicebantur; & omne Sacrificium.
- Eiusdem Cane duplex mensa seruabatur: prior Agni, altera Azymorum; ante vtramque lauabantur. Cœnatoria vestis erat Syndon, sine qua discumbere nefas.
- Post secundam mēsam Azymorum, Christus vt apophoretum, instituit Eucharistiā, sic, veluti pro more Iudæi totā azymorū, & poculū benedicere consue-
- rant, & præbere singulis. Mos sacrificandi sub vesperum tenuit in Africa diu: Pariter quidam pertendebant conferendum baptisma agentibus in ætate Christi: Sed hi sunt refutati; illorum mos obsoleuit.
- Calix argenteus, sextarium gallicum continens, asseruatur Ierosolymis ille, quo Dominus est vltus.
31. Pedes lauat.
32. Proditor denunciatus egreditur.
33. Hymno dicto, de primatu contentes, reprehenduntur.
34. Dat Mandatum nouum.
35. Sermonem habet post Cœnam.
36. Orat pro sui clarificatione, discipulis, Fidelibusque futuris.
37. Orat in agonia horti. Ferunt petram, cui innixus orauit, cessisse genibus vt caram, ac etiamnum genuum ostendere vestigia. Ideo lapis ille intra ecclesiam nunc visitur inditus muro.
- Fertur & in lapidibus torrentis impressa Christi vestigia cerni.
38. Christus Annæ sistritur, à Caipha examinatur, illudatur, negatur à Petro.
39. Iterum à Caipha examinatus damnatur.
40. Iuda fœde disrupto, ager figuli emitur.
41. A Pilato examinatur:
42. Herodes sperum remittit Pilato.
43. Barraba dimisso, flagellatur, coronatur, traditur crucifigendus.
44. Crucem baiulat.
45. Flentes admonet IESVS.
46. Crucifigitur, mortui latus aperitur, sepelitur, custoditur.

Columnnam Christi tangunt multi fascijs, & has vt sanctificatas reuerenter asseruant, morbosque persanant. *Corona* reuirescere videtur; ideo serua olim nulla ferebantur in honorem coronati. Passim festiuo honore colitur.

Locus crucifixionis Dominicæ est, qui immolationis fuit Isaaci, qui sepulcræ Adami; idemque dein & damnatorum locus erat.

Velo scisso visa columba candida euolare templo.

In terræ motu superliminare templi decidit: auditique angeli tutelares templi dicere, *Transeamus hinc.*

S. Instrumenta passionis omnia sunt asseruata;

Crux inter multos diuisa manet integra, nec cariem sentit.

Terra S. Sepulcri valet aduersum complures morbos, dæmones. &c. *Hesperius* pauxillo Terræ templum posuit.

Ante *Sepulcrum* lampades ardent honori merito.

Longinus, reclamatione corruptis custodibus in ablati Christi rumore; militiæq; obnunciatis prædicat Christum in Capadocia.

Ioseph Arimat. post sepultum Dominum à militibus Romanis sit nexus; at suspensis diuinitus muris carceris liberatur à Christo resurgente.

Post Resurrectionem:

Hæc manifestata est 1. Mulieribus per angelos,

2. Magdalenz;

3. Iteram mulieribus:

4. Custodes eam annunciant,
5. Euntibus in Emaus apparet:
6. Collectis absque S. Thoma:
7. Præsentem Thomam:
8. Ad mare septenis apparet, Petro commendat oues.

9. In Galilæa se ostendit, suos trinitate cum potestate: S. Spiritum promittit: in cælos ascendit.

Pilati ad Tiberium de Christo epistola constat; eam recitante Tiberio Senatus spreuit.

Maximinus tyrannus falsa *Acta Christi & Pilati* vulgat, quæ in Ludis doceantur pueri, vt sic horrore erga Christum imbuantur.

De Sibylle libris refert ad Senatum *Quintilianus* Tribunus plebis: sed iam ante erant discussi à Collegio Sacerdotum iussu Tiberij; sc. vt ijs conuincerentur Gentiles.

Vestigia Christi ascendentis quia Orientem spectant, etiam Christiana templa eodem vertuntur; & orantes.

Ex vestigijs quantumuis terræ sumitur, eorum tamen forma inconspicua per manet.

Ecclesia istius in ædificanda loco in mulum coniungi fornitem valuit; neque pauperi humus; quæ omnem accessum respuit. Nunc lapis cum vestigijs est à Turca positus supra portam claustrum Orientalem.

Post Ascensionem

Electioe *Matthiæ* à Petro facta per sortes schedarum in urnam milliarum, data est *formula Canonica electionis*. Mulo Sp.

Sp. Sancto eum ebrii credebantur, Petrus omnium defensionem primus suscepit, & praedicatione 3000. hominum conuertit & baptizauit in nomine IESU; in quo implicite Patrem & Sp. S. contineri definiuit Stephanus PP.

Horarum Canoniarum antiquitas indicatur ex eo, quod Petrus & Ioannes ad Horam nonam ascendebant in templum oratum. Perleuerabant item in *fractioe panis quotidie*. *Diaconi septem* potissimum sunt ad mensas electi Sacras; etiam ad Communes. Et quo relictis munus exequerentur plures sub se Ordines habebant, ait Ignatius, *Hypodiaconos, Lectores, Cantores, Janitores, Laborantes, Exorcistas, Confessores*. Viduae eligebantur in *Diaconissas*, quae portas seruant mulierum; sicut virorum viri; nam separati degebant: quaeque eleemosynas mulieribus dispensarent. *Presbyterae, Episcopa* dicebantur quarum mariti in Presbyteros aut Episcopos fuerant electi: Erant autem laicae, non sacrae. Petrus praesentibus Ioanne & Iacobo Zebedaei ordinat Iacobum minorem in primum Episcopum Ierosolymae. Vndemos manauit in Ecclesiam, vt Ordinatio fieri debeat minimum coram duobus Episcopis.

Iacobus gestauit bracteam auream in capite; in dieo, Regale esse Sacerdotium Christi iuxta ordinem Melchisedech, qui Rex & Sacerdos erat.

Ioannes in capite gestauit laminam auream; inde mos, vt Episcopi gestarent Cidarim bracteata, ceu Regales Sacerdotes.

Stephanum diu vetitum sepeliri, humauit Gamaliel cum planctu magno; scilicet pro more cum lampadibus, suffitu, pan-

no candido, &c. quae sunt solatia & certorum indicia viuis. Planctus tenebat 70. dies: Hinc mos *Exequiarum*, & Suffragiorum pro defunctis in debito poenae, seu culpa venialis; non mortalis.

Persecutio dira sauit post necem S. Stephani Paulina. In qua Nicodemus exul a Gamaliel receptus alebatur vt Confessor Domini.

ANNO XXXV. ab occisione S. Stephani plus 15. millibus Christianis ex Iudaea dispersis, Philippus Diaconus Samaritanis praedicaui; conuersisque plurimis, Apostoli Principem suum rogarunt Petrum, vt de facta gentium conuersione videret.

Venit, vidit & in Nationes descendere Sp. Sanctum, *Act. 10*. Quare tunc imponebat manus super eos, id est, Confirmationis Sacramentum eis impedeat: quod Episcopalis est muneris: vt, baptizare & praedicare, Diaconi. Vnde ea Confirmatio a S. Cypr. *epist. 72*. dicitur a S. Cruce impressa, *Dominicum signaculum*, a Clemente Alex. apud Eusebium l. i. ca. 17. *Sigillum Domini*, quo illuminatum adolecentem S. Ioannes Euangelista obsignauit. Ab vnctione dicitur *Chrismatis Sacramentum* a Cypriano *epist. 70*. Tertul. l. de resurr. ait, *Caro ungitur, vt anima consecretur, muniatur; & spiritus obumbretur, ac illuminetur*. Vide Bzouium an. 35. §. 6.

ANNO XXXVI. Ex Saule fit Paulus, vnus e multis in Christianorum persecutionem emissis; Christiani vero accusabantur a Iudaeis Atheismi.

ANNO XXXVII. Caiphas, vitae pertaxus, sibi mortem consciscit. Pilatus Romae grauissimorum scelerum reus peragitur.

ANNO XXXVIII. Agrippa in carcerem compingitur; quod mortem esset Tiberio imprecatus; at à Caio exolutus pro ferrea donatur aurea catena pari in pondere; & coronatur anno infecuto.

ANNO XXXIX. Paulus visitat Petrum Ierolymis, vt Principem Apostolorum. Petrus vero Syriam peragrās ac visitans *Sedem primam* collocat *Antiochia*; tenuitque annis 7.

ANNO XLI. Petrus diuino iussu recipit Gentes: id quod exprobrans ei Cherinthus excitat murmur aduersus Petrum. Sed vicit Dei gratia.

Ex eo & ceteri Apostoli ierunt in dispersionem gentium; at prius *Matheus scribit Euangelium*, sic iubentibus Apostolis. Id descriptum Bartholomæus contulit ad Indos. Barnabas cum eodem humatus est, *Pilatus* exul Viennæ sese condidit.

ANNO XLIII. Quia hæresiarcharum sectatores DISCIPULOS sese vocitabant; idcirco Fideles, ad differentiam, nomen Discipuli in CHRISTIANI mutarunt, Antiochiæ primum in erecta ab S. Petro ecclesia; iam tum populosissimos. Vnde S. Ignatius epist. 6. *Qui alio nomine appellatur præter HOC, hic non est Dei; nec accipit prophetiam, Is. 62. Vocabitur tibi Nomen, quod os Domini nominauit, & erit populus sanctus.* Hinc posteri Antiocheni sumpserunt animos, ait S. Chrys. hom. 7. in Mat. vt Primatum in totum orbem Christianum affectarent. Ethnici per despectum dicebant *Chrestus, & Chrestianus.*

Nomine, FRATRES, etiam gloriabantur CREDENTES.

Verum cum Carpocratiani teste *E. piph. heresi 27. & 29.* inuaderent nomen *Christiani*, ceptum est superaddi cognomen CATHOLICI. Vnde Pacianus ad Symmachum Nouatianum; *CHRISTIANVS mihi nomen est; CATHOLICVS vero cognomen. Illud me nuncupat, istud ostenda. Hoc probor; inde significor.*

ANNO XLIV. S. Iacobus, frater Domini, Episcopus Ierolymitanus, Hispanias adiit, ac Deiparæ posuit ecclesiam apud Cæsaraugustanos; vt fert Traditio. Descenderat noctu S. Iacobus cum Discipulis, ad ripam Iberi, ad orandum: vbi & vidit choros Angelorum, auditque concinentes: *Sue Maria gratia plena: Alios vero respondentes, te nedicamus Domino.* Mediam quoque inter eos conspexit B. Mariam cum filio & S. Ioanne Euangelista, iubentem, ostendit sibi *Ædiculam* extructam tybi ipsam in columna vidisset; fore vt ibi tuam flagtibus opem ferret. Dictum, factum. Calixtus III. in Bulla an. 1465; testatur. Interim anno eodem Petrum educit exire per Angelum Ecclesiæ orationis *Diuisioque Apostolorum*, ob instantē persecutionem secundam, sic SYMBOLICI Apostolici causa condendi; cuius articulos singulos singulistribuit Apostoli S. Augustinus, *serm. 115. de tempore.* Quod exinde tueuit ante Cōcilia recitari; vt conditum, sic & Traditione cultum sola; nulla accessione factas quod nulla Romæ coorta hæresis vquam postularit. Monet vero S. Augustinus id diutim mane cuique recitandum Christiano.

Eodem anno, facto Collectarum initio pro pauperibus in Ecclesia per Paulum & Bar-

& Barnabam, cunctis de Clero Antiochiae ieiunantibus, & sacrificantibus illis benedixit Sp. Sanctus: Segregate mihi Saulum & Barnabam in opus, ad quod assumpsi eos. Tunc ieiunantes & orantes, IMPONENTES QUAE EIS MANVS: ut, ait Chryf. hom. 27. in Act. cum potestate predicarent, scilicet. Sacris eo ritu initiati, queis prius fuerat nuda potestas predicandi extraordinaria ex DEO; nunc vero ab Ecclesiastico Magistratu ordinaria. Atque hac etiam hodie ab Orthodoxis discernuntur hæretici, curi entes non missi.

Paulus autem continuo post inaugurationem raptus, 2. Cor. 12. audiuit arcana, que non licet homini loqui.

Caiari confinxerunt Euangelium Iudæ proditoris; alij alia apocrypha.

ANNO XLV. Princeps Apostolorum in Vrbe urbium princeps principem fundavit Ecclesiam Romanam, Cathedra Petri dicato die solenni; Ea vero liguea hodieque in Vaticana custoditur testis SS. Patrum panægyricis celebrata. Vnde S. Cyprianus li. de Vnit. Eccl. docet; quod, qui Cathedram Petri deseruit, in Ecclesia se esse non confidat. Et S. Hieron. ep. 57. & 58. ait, Quicumque Cathedra Petri inuiguit; Mens esse confidat. Quicumque extra hanc domum comederit Angam, profanus est. &c. Vide Bzouium. §. 2. S. Petrus instituta rite Cathedra Romanam Monarchiam, primam scripsit Epistolam encyclicam ad Orientales ex Vrbe, id est, ex Babylone, respectu illius, quæ fuit caput idololatriæ. Eam terminat isto; Salutate inuicem in osculo sancto, in signum Pacis.

Receptus inde fuit in Ecclesia ritus, ut in Missa post orationem Dominicam

ad Pax vobiscum, viri seorsim, seorsim femina inuicem osculentur. At mali mores fecerunt osculum transferri ad tabellam, quæ singulis osculanda præberetur.

S. Marcus, Petri comes indiuiduus, scribit compendio Euangelium Petri iussu. A quo missus Alexandriam, isthinc instituit ecclesiam, & scriptum Romæ Euangelium vertit græcè: quod nunc Venetijs est.

Fundata iam Ecclesia Romæ sic, ut dici Romanum, & Catholicum reciprocè pro eodem caperetur. Quocirca Petrus Antiochenæ renunciens ecclesiæ surrogat sibi S. Euodium.

ANNO XLVI. S. Petrus Missiones complures frequentauit ad diuersa, distictaque loca: quarum inde ab Christo repetiuit exempla.

ANNO XLVII. S. Thecla illustrissimo renunciat sponso, facta Pauli discipula Virgo, ait Greg. Nyss. Idcirco acculante sponso bestijs obiecta, tum in flammam iniecta, utrobique permansit illæsa; ferro demum recepto Martyr cælo recipitur. Eius exemplum Virginitatis est tropæum.

ANNO XLVIII. Deipara obdormiens in cælum assumpta est: interfuit sepulturæ S. Dionysii. Apocrypha censentur, conuectos miraculo Apostolos, præter Thomam, serius allatum: Iudæo tumbam euersuro manus aruisse: cingulum ei cælitus missum, &c.

ANNO LI. Quia Iudæi, Christianorum hostes iurati, Romæ turbas ciebant, omnes edicto proscribuntur à Claudio. Petrus simul cedere coactus varijs peragratis, institutisq; Ecclesijs, de-

demum Ierofolymis celebrat Concilium cum Paulo, Ioanne, Iacobo, Barnaba & Senioribus, ad abolendam Circumcisionem; cuius causa Cherinthus insurgens contra Paulum. Item ad damnandos hæreticos, pertendentes *Vetus cum Novo Test. seruandum esse*. Item à suffocatis abstinendum; idque pro tempore, quo inter Christianos debebant plures ex Iudæis, quam Gentibus. Hinc Petrus Antiochiæ cum Christianis è gentibus ea comedit; Ierofolymis vero non; quod plures ibi è Iudæis essent Christiani. Visus tamen Paulo fuit reprehensibilis, non ob factum; sed ob consequens facti, quod eius exemplo gentes mouerentur ad similiter iudaizandum.

De Nocturnis Vigilijs vide Baronium hic.

ANNO LIII. Paulus in 2. Thes. 2. iubet TRADITIONES teneri, quas didicisti siue per sermonem, siue per epistolam. Quarum Apologiam vide in *Bzouio* hoc an. 5. 2.

ANNO LV. Pauli sudaria, & semicinctia tactu sanationes faciebant: quæ, ait Gennad. de Eccl. dog. 172. qui negare voluerit, iam non Christianus, sed Eunormianus, & Vigilantianus credendus est. Vnde contra Iulianum vox est Greg. Nazianfeni: *S. Martyrum corpora idem possunt quod anima. siue manibus contrectentur, siue honorentur. &c.*

Exorcizantibus filijs Sceuæ insultant maligni, Act. 19. *Iesum scio Paulum noui: vos autem qui estis?* Simul infiliis in eis spiritus nequam pene expectorauit multatos male. EXORCISMVS vero Christianus longe felicius est, testibus Iustino, Cypr. Prudentio, Ignatio ep. 12. ad Antioch. In eo non solum adiuratione

vtimur, sed & ceremonijs alijs, exemplo Christi; nam surdum & mutum, vt verbo sanare potuit, tamen apprehensum de turba seduxit; *Et misit digitos suos in auriculas eius: Et expuens tetigit linguam eius: Et suspiciens in cælum ingemuit: Et ait illi, Ephrata. Atque vim nostris inesse Exorcismis* quotidiana fit hodieque testis experientia, haud secus ac in primitiua Ecclesia. de qua sic Prudentius in Apotheosis contra Iudæos: -- *Torquetur Ajollo*

Nomine percussus Christi, nec fulmine Verbi

Ferre potest: agitant miserum tot verbera lingua;

Quos laudata DEI resonant miracula Christi.

Intonat Antistes Domini; Fuge callide serpens,

Exue te membris, & spiras solue laetiter; Mancipium Christi, fur corripis, vexas.

Desine; Christus adest, humani corporis vltor. &c.

Has inter voces medias Cylleuius ardens Eiulat, & notos suspirat Iupiter ignes.

II. Porro ex casu filiorum Sceuæ certum cum Iudæi tum Gætes, Nomine IESV admittenti iuxta sunt & venerati. Christiani etiam metu icti pio. Act. 19. *veniebant CONFITENTE & Annunciantes ACTVS. OS.* Non qualis Baptistæ fiebat multorum confessio Mat. 3. Nam hæc erat catechumenorum, ante Baptismum ritusque mere externi: at Christiana est regenerantium, post baptismum, cum reali peccatorum remissione. Atque huius Confessionis, cum singulorum peccatorum enumeratione antiquitatem exemplis ac testimonijs illustribus

bus reddit testaram Baronius & Bzo-
nius hoc anno.

IV. DE PŒNITENTIARIIS autem PUBLICIS in Ecclesia etiam sub Decio manifeste docent ibidem. Mendaciq; conuincitur Socrates Nouatianus hæreticus, narrans Nectarium Constantinopolitanum publicos Pœnitentiarios abrogasse, liberumque fecisse, vt pro sua quisque conscientia ageret Synaxes. Non ita; sed conuiuuit Nouatianis, id hæreticè factitantibus. Propter quod & S. Gregorius Nyssenus arguitur. *Deinde* Nectarius iussit secretam ad aures cōfitei: in publica ad omnes enunciatione conscientie; q; propter quendam reuelatæ calum. Contentionis. Idem Pœnitentiarium sacrilegum mouit officio; non ipsam sustulit l'cēnitentiam: quin singillatim peccata confiteri, ex Instituto Christi, vsuque Ecclesiæ mandauit: neque aliter ad synaxin quenquam admitti. Ista successor Nectarij S. Chrysostomus testatur *hom. 83. in Mat. & hom. 60. ad Antiochenos.*

Et vero homini Sacerdoti confitendum est; non solum soli Deo: Vnde S. Augustinus homil. 49. *Nemo sibi dicat: Occulte ago, apud Deum ago: nouit Deus, qui mihi ignoscit; quia in corde ago. Ergo sine causa dictum est; Quæ solueritis in terra, soluta erunt in cal: Ergo sine causa Clues data sunt Ecclesiæ: Frustramus Euangelium DEI; frustramus verba Christi. Eph. sint non frustra ACTVS suo Paulo confit. bantur.*

Namque sciebant illum posse peccata soluere, & medelam salutarem vlceri apponere.

ANNO LVII. Prima ad Corinthios epistola plurimum Ecclesiæ Rituum

facrorum aperuit magisterium.

I. EXCOMMUNICANDI ius in feceratos districtum, quod est Ligandi potestas: cuius cœptus est vsus à Deo in Ada ex Paradiso exclusissimo. Vide Baron. & Bzonium. Inde IUDICIA seu Consistoria ECCLESIASTICA dimanarunt, in laicos?imo & in Reges exercita: Fabianus Imperatorem Philippū, Ambrosius Theodosium, Symmachus Anastasium; &c. excommunicauit. Est namque Regale Sacerdotium à Christo Rege Sacerdote summo, secundum Ordinem Melchisedech Regis ac Sacerdotis. Sacerdotij igitur est iudicare causas & sæculares, & ecclesiasticas inde ab exordio suo.

II. DIVORTIVM ad altiora vota conuolantium, ad tribunal hoc sacrum pertinere docuit Paulus: decernens, posse ex mutuo consensu, ad tempus, aut perpetuo separari coniuges, vt orationi vacent; non quidem soluto matrimonio; sed vsu sibi sponte interdicto, in separatione lecti, ac etiam lecti, teste S. Cypr. l. de singularit. Cler. Altior enim coniunctio est in castitate, quam coniugio.

III. MATRIMONIUM quoque Magnum esse Sacramentum prædicauit; ob mysterium, quod significat; & gratiam, quam conciliat. Huic testando Traditio est Apostolica, ait S. Ignatius ep. II. vt nubentes cum Episcopi arbitrio coniungantur; indicio, nuptias coiri iuxta mandatum Domini, non ob concupiscentiam, Hoc est: Cui vult, nubat; tantum in Domino, nimirum iuxta ritus Ecclesiæ; Cui sponsus & sponsa offerendi, vt de consensu iudicet Sacerdos; dexteras

d iun-

iungat; annulo subarratos obliquet; Benedicat; in Missa Deo offerat commendatos, & Eucharistia cibat. De quibus eximie *Tert. l. de pudicit.*

IV. VIRGINITATEM eam in Epistola procul antefert matrimonij seu coniunctioni, seu castæ separationi. Inde Corinthijs orta VELATIO Sacrarum Virginum Graciam, barbarasque nationes peruasit, Collegijs earum ac viduarum passim constitutis: teste *Ignatio ep. 8. 10. 12. 13. Tertul. &c. Vt S. Cyprianus l. de habitu virg. dicat orbem iisdem repletum.*

V. ECCLESIA RUM dedicationem docet ibidem Paulus; quod ad eas conueniendum; qui in eis se gerant. Ampliores domus ab Apostolis in ecclesias dedicabantur; vt Romæ Pudens Senator suam dedit S. Petro, dictam *Titulus Pastoris*. Suam Euprepia Pio I. in *Titulum ad Missas celebrandas*. Ecclesiarum situs erat versus Oriētē. Altaria tot erāt quot Martyr. sepulcra. Pro forib. plerūque salientes erant, vt Christianus lotus oret, ait *Traditio apostolica apud Clem. lib. 8. Constituz. cap. 28.* Cui lauacro successit AQVA BENEDICTA, ad valuas apposita peccatis leuiorib. expiandis. Ornatui templorum sancte studebatur, ac picturæ: in primis CRUX in titulum erigebatur in cunctis. Vnde *Laetantius in carmi. de passio:*

*Quisquis ades, medijq; subis ad limina tēpli,
Siste parūs Insontēq; tua pro crimine passū
Respice me, me corde animo, me in pectore
serua. Ille Ego, qui casus homini, m quondam
miseratus acerbo.*

Huc veni. Ita ad statuam Crucifixi.
Synonyma templi erant in primis:

Oratorium, Dominicum, Basilica, Memoria Martyrum, Martyrium, Concilium Senatorum, Titulus, Ecclesia. In India vrbe S. Thomæ, crux facelli sanguine S. Thomæ visitur aspersa; quæ anno 1561. ad Euangelium, sub Missa sudauit sanguine, fulgore circumfusa resplenduit, ignotasque momento literas ostendit; quibus Brachmannæ duo lectis historiam S. Thomæ contineri affirmabant.

VI. EUCHARISTIA in templis Conficiebatur, & Dispensabatur, & Asseruabatur, & Adorabatur.

RITVS communicandi seruabatur ex verbo Tradito, non scripto. Vnde, *Cor. II. Cetera, cum venero, disponens:* Vt, quod à ieiunis communicandum pro viuis ac defunctis offerendum: Elevatione proponendum vt adoretur. Communicaturis præco clamabat, *Sancta Sanctis:* dans S. communionem dicebat, *Corpus Christi;* recipiens, Amen. id est, *hoc est verum.* Ambr. de Sacri. li. 4. c. 5. Viri concuā dexterā, femine linteo candido S. Hastiam excipiebant, sumebantq; quādo libebat. Mos hic durauit ad vsq; an. 900. Synodus sexta vetuit ea *Receptacula.*

Romani & Africani quotidie communicabant: postea solis Dominici secumque deferebant domum, sumpturi per septimanam: Id quod Hormisda Papa abrogauit Occidente toto: Orientales morem retinuerunt: iter initari longius secum Eucharistiam deferebant in euentum. In templis vero asseruabatur plerumque suspensis columbis inclusa; idque sub vna specie: in qua & communicabant pro arbitrio: Si qui indigne; aut morte subita peribant; aut

oblecti à Satana vexabantur; idque saepe non semper.

VII. STIPENDIA CLERICI accipiebant excuiusque sponte oblatis, Episcopo factis; distribuenti ea per mensuram sportulam: vnde *sportulantes* dicti. Ipsi et gentiles olim Decimas Sacerdotibus offerrebant, manubiasque vouebant: teste Lipsio in *Admirandis*. l. 3, c. de decim.

VIII. In epistola ad Timotheum Episcopi Episcopum Hymenæum & Alexandrum tradidit Satanæ; quod bona opera à fide separantes circa fidem naufragassent. Item declarat à fide discedentes Saturnianum & Ebionem, ait Irenæus l. 1. c. 23, & Ignat. ad Philadelph. quod prohibebant nubere, dicentes Matrimonium esse doctrinam diaboli; *Et abstinere à cibis, quos Deus creauit.* &c. scilicet ab animatis, ut erant Encratitæ, Marcionitæ, & Manichæi secutis temporibus. De quo in nostro *Luthero calumniosa* p. 4. q. 89. 94.

ANNO LVIII. Episcopos & Presbyteros instituit Titum iubebat Paulus, eos, qui essent *sue crimine, sicut DEI Dispersores*, Successores Apostolorum futuri.

Presbyteri namque in Nouo Testamento erant, quod in Vetere Leuiticæ; scilicet Episcoporum Assesores & Consiliarij. Quid differrent gradu, docetur 1. Tim. 5. *Aduersus presbyterum, ut subditum tuum, accusationem non accipies, ceu iudex eius, nisi sub duobus aut tribus testibus.* Vnde Hieron. contra Luciferianum: *Imponit manus Episcopus; non presbyter.* Sic ut à Philippo baptizati Samaritanæ, confirmantur à S. Pet. iuxta, *Tu conuersus confirma fratres tuos.* Vide *S. Irena. ep.* 5. 7. 9. 11.

COE LIBATVM commendat isto: *Vnius uxoris virum.* Cretenses enim le-

gibus à puero nubere cogebantur: ut ibi cœlibem reperire non fuerit: proinde polygamiam statuit esse ad sacros Ordines impedimentum: Eo quod, ait Hieron. epist. 50. *Apost. si fuerant aut Virgines, aut post nuptias Continentes.* Quodque ait Epiph. in Compēd. *Sanctū Sacerdotiū sit ex virginibus ut plurimū procedens.* &c.

II. OBEDIENTIAM Fidei Paulus ad Romanos commendat; volens & cæteras nationes ad eorum credere formam. Ita S. Patres ibidem.

III. Idem Troade prolapsus è cœnacula Eutychum præmissa Fractione panis, seu Missa à mortuis iuscitauit. Quo in actu sacro lampadum fuit usus multus; ceu hodieque cereorum: Quem S. Hieronymus contra Vigilantium asserit, & miraculis Deus. *Greg. Dial.* 3. c. 30. *S. Paulinus apud Turon. de S. Mart.* c. 2.

IV. DOMINICA quoque dies notatur culta tunc in eo: *Vna Sabbati*, qua Troade prædicatum, cœnatum: Corinthijs Collectæ factæ. Vnde S. Ignatius epist. 6. ad Magnesian. *Post Sabbatū omnis Christi amator Dominicū celebret diem:* quo scilicet *vna Sabbati* Christus resurrexit: & Pet. celebrauit Pascha; ait Beda *Retract.* in Act. c. 20. Aug. serm. 251. de tēpore.

V. FESTA B. Ma. Apostolorum, in primis Martyr. ait Clem. *Constit.* 8. c. 39. celebrari debet post Christū. Sic & S. PP. cæteri, ac Concilia. Antiquitati præcelebritas eorundem semper fuit, hominumque pietas vngentium, osculantium sepulcra, facientium Collectas, erogantium pecunias: Nec tamen ab vlla sibi metuentium idololatria. Festis fideles per Cursorem conuocabantur, obdita: è ethnicorum; non villo signo publico.

Remittente tamen persecutionum ex-
nitiâ, crepitaculis ligneis ciebantur. De
mum pace data ære campano.

VI. ORATIONES autem Christia-
norum quod versus orientem fierent;
sibi perluadebant ethnici ab eis solem
adorari. Sed ratio illius hæc proditur;
quia Christi ascendentis relicta in saxo
vestigia orientem spectabant: Quo
versus & ipse Redemptor in cruce suf-
fixus respiciebat.

Atque hinc mos inoleuit antiquissi-
mus, vt in baptismo dæmoni abiure-
tur vultu in occidentem verso: in O-
rientem vero, eum Christo iuratur.

Situs ritusq; orantiû erat nûc rectus
stando; vnde *Stationes* dicta sunt Orato-
ria; nunc genibus humi flexis; pro tem-
porum diuersitate; idque ex Apostolica
Traditione: Subinde expansis brachijs;
vt plurimum iunctis porrectisque pal-
mis demisso, surrectoue vultu; mode-
stiaque spectabili.

Atque ita tam in templis, quam in
processionibus.

VII. VIRGINVM DE o dicanda-
rum illustre datum exemplum est in
quatuor filiabus Philippi. *Act. 21.*

VIII. RASVRAM Nazaræis præ-
cepit Synodus Apostolorum quarta; vt
pote habentibus Votum, legesque ho-
diernorum similes Religiosorû. Quo-
rum inde latior in coronam rasura ma-
nauit; certo professionis significatu ac
admonitu: nimirum quasi lugentium
semper in statu pœnitentiæ, Nam Græ-
ci in luctu radi tolebant.

TONSURA item Clericalis hinc ori-
ginem duxit. Causas eius plures reddit
Baronius ex variis; at accurate *Duranti-*

us in Rationali lib. 2. c. 1. n. 20. & 31. histo-
rica illa, quod vt Crux, ita rasura apud
gentes ignominiosa vertit in gloriæ &
honoris coronam. Vnde Coronâ Epi-
scopalem esse latiore, quam clerca-
lem, oportuit; ceu status perfectioris in-
dicem: Tantæque ob sanctimoniam re-
uerentiæ; vt supplices per Coronam iu-
uerint obsecrare.

Hæretici quia in Hispania similes
Catholicis coronam affectabant liti-
torem; ideo Orthodoxus Clerus, ad
modum monachalem latissimæ coro-
næ, seradere iussus est. S. Petrus quo-
que traditur à gentibus in ludibrium
rasus, dum prædicaret.

ANNO LX. S. CRVCIS mos videtur
& statuendæ & Formandæ ab inuicem
crucis inualuit. Cum enim Simonis Ma-
gigenimina Basilides, Cerinthus, &c.
Iesum à Christo diuiderent, vt superli-
quet; Iesumq; induisse Simonem Cyre-
næum fingerent, & hunc solum passum,
non CHRISTVM: sicq; Crucem Chri-
sti abnegabant; ideo Paulus Ephesius
Colossensibus, Laodicenis & Corinthi-
is contestabatur se prædicare *CHRIS-
TVM & hunc Crucifixum*; nec aliud se
scire, nisi Hunc. Inde Apostolica Tra-
ditione introductum est, vt Ecclesia vet-
bo, signis, & factis Crucem cõfiteretur,
in & Ecclesiarum Titulis singularum, in
Frontibus, &c. *Cyrl. Catech. 13. Eter. ep.
22.* Vide huius præclara dicta, factaque
apud Baron. & Bzouium.

II. ANGELORVM CVLTVS sacri
monet. Paulus, *Col. 2.* quod Cherinthus
eos Christo anteponeret: vel quod Iu-
dæi stellas putarint animatas esse, co-
luerintque pro Angelis.

Venerandi sunt igitur dulcitic^{os}.
 III. CANTVS ECCLESIASTICI
 monet ibidem; scilicet ad exemplum Sera-
 phinorum aeternum canentium Deo; vel
 ut S. Ignatium vidisse testatur *Socrates*
l. 6. c. 8. eoque formam Ecclesiae Antio-
 chenaē expressam chori instituendi,
 Eademque ad omnes peruenit ecclesi-
 as apostolica traditione. Cantum in pri-
 mis varie vsurparunt: i. cum gestibus, &
 populo concinente cum Clero: sed ob
 confusiones, ait Hieron. silere iussus est
 populus, Alexandrinorum cantus erat
 simplex, suavis orientalium, medius Ro-
 manorum. *Miletiani* haeretici cantabāt
 cum plausu, saltu, tintinnabulis. Contra
 eos scripsit S. Athanasius. *Paulus Samo-
 sat* cani fecit hymnos de Se; priscos de
 Christo vetuit. Sic & Apollinaris. S.
 Hieronymus & Chrysostomus, suadent, cantum
 pueros ab nutricibus doceri. Musica in-
 strumenta adhibita probantur: solam
 cytharam ait Augustinus esse ab eccle-
 sia proscriptam.

ANNO LXIX. Petrus & Paulus af-
 fecti martyrio regifice conditi in Vati-
 cano sepeliuntur. neque tot inter per-
 secutiones vlla eorum reliquias conti-

git affici contumelia. Procul ab orbe
 vltimo frequentabantur ad eos peregrina-
 tiones. Orientales S. Coptes surre-
 pturi ad alterum milliare secum aspor-
 tarant: sed vltius nequiverunt vel lo-
 co mouere: itaque loco pristino resti-
 tuunt, Urbis Imperijque munimento.
 Passionis eorum instrumenta quoque
 in reuerentiam sunt à S. Balbina asser-
 uata. Nero etiam per visum territus ab
 ijs, omittit persecutionem: seque truci-
 dat ipse anno 70.

PERSECUTIONES denique purpu-
 rarunt hoc saeculum quatuor.

1. Paulina anno 34.

2. Ierosolymitana ab Agrippa, quae
 plexit capite Iacobum, disperlitque A-
 postolos ac discipulos. an. 44.

3. Neroniana anno 66. tenuit osten-
 nium.

4. Domitiana anno 92. haec etiam
 martyrum acta flammis hausit cepta in
 Ioanne in Pathmum relegato.

SCRIPTORES infidelium flouere-
 runt Lilius, Ouidius, Plutarchus, Luca-
 nus, Probus, Iuuenalis, Quintilianus,
 Philo Iudaeus, Iosephus.

E R G O:

1. Dic age; Quæ sincera FIDES hoc constitit Aevo I?
 At SIC PAPISTIS RES STAT ROMANA, FIDES QVE:
 Non SIC REM seruat Luthero-caluinista, FIDEM QVE.
2. IVRE SVO Proprio Papa, atque Ecclesia gaudent:
 Quis quid Ei AVGVSTVS proprio de iure remisit?
3. ANTINE CHRISTVS erat quisquam hoc ROMANVS in Aevo?

d 3; SAE-